

Prodloužením předposledního tonu dostane se poslední ton za mezi pouhému oddílu příslušného času — i pravíme, že nápěvek, oddíl, zakončuje se — za formou — t. j. za formou časovou, jeho útvaru příslušnou.

Co mám smutný, co mám ro - bit?

Tímto zakončením zmizel v třetím taktu všelijaký pohyb.

Článek nápěvný jest od následného odtržen. Článekování písně jest patrné a úsečné. Článek k článku nepřiléhá stálým pohybem, ale zato výraznost jednotlivých článků nápěvných, osamocených, tím více vynikne.

Ukončiti »za formou« může každý nápěvný útvar, od čtvrt oddílu počínaje až i — celá píseň.

Tento sčasovací příznak jest na našich písních, ale je též majetkem všech vyučených skladatelů.

V našich písních postřehnout dokonale výtečný zakončovací účín jeho a využítkován na všech částkách písně.

Ukončiti »z a f o r m o u« vtiskuje písni nový typický příznak, jenž snadno, bohatě jsa užít, pozdvihuje píseň na typ.

Oba oddíly ukončují se za formou v těchto písních ze sbírky: čís. 4, 229, 231, 216, 57, 195, 550 b), 585, 592 a), e).

Po půl oddílech ukončuje se za formou v písních č. 93, 146, 506.

Poslední oddíl ukončuje se za formou v č. 160, 510, 42, 471.

Jiné písně s tímto příznakem jsou: čís. 908, 913, 913b), 938, 943, 961, 985, 987, 990, 998, 1050, 1065, 1102, 1130 b), 1221, 1238, 1239, 1245, 1247, 1254, 1255, 1258, 1259, 1261, 1313, 1335, 1348, 1354, 1377 a), 1378, 1404, 1407, 1440, 1466 a), 1476, 1480, 1491, 1537, 1552 a), 1586.

Časovati bujně po celém útvaru písně.

Částečnou protivou tohoto nového typu jsou písně, jež měly jen druhou část nápěvu bohatě sčasovanou (typ t. zv. zřejmého podnětu).

Nejchladnější protivou nového typu jsou písně rovnoměrných dob od počátku až do konce

Takových ledových písní jest pořádku; poukazují jen na čís. 225, 48a.

Bohaté sčasovky nového typu písně sčasované bujně po celém útvaru nerozkládají se v dílci času, taktu, předem určeném, nebo v počtu takových taktů, ale zavěšují se na tony nápěvně jisté.

Jest to zcela přirozené. Čas možno »držeti pohromadě« buď odměřováním po stejně dlouhých dobách — abstraktní theorie taktová, — buď možno jej přehlížeti slovem t. j. omezovati jej jistým počtem tonů nápěvně jistých. To jest theorie realistická. Tak liší se i skladatelská technika vyučeného skladatele od lidového. Onen má na